

VIDENSKAB OG PRAKSIS | AKADEMISKE AFHANDLINGER

med stærkt lys, mod 14,8% af de patienter, som blev behandlet med svagt lys. Analyse af sociodemografiske data viste, at 78% af patienterne opfyldte kriterierne for melankolsk depression. Patienter uden medicinsk antidepressiv behandling ved inklusion og et inklusionstidspunkt om vinteren var prædiktorer for et mere gunstigt udfald og en større forskel mellem behandlingsgrupperne. Lysbehandlingen og den medicinske behandling havde få bivirkninger. Resultaterne bekræfter resultaterne fra flere mindre undersøgelser, som har vist, at lysbehandling øger effekten af SSRI-behandling hos patienter med ikke-sæsonafhængig depression.

Forf.s adresse: Vallerød Banevej 8, DK-2960 Rungsted Kyst.

E-mail: kmar@fa.dk

Forsvaret finder sted torsdag den 18. november 2004, kl. 14.30, Lundsgaard auditoriet, Panum Institut, København.

Bedømmere: Lars Kessing, Jens Knud Larsen og Anna Wirz-Justice, Schweiz.

Vejledere: Henrik Dam, Mogens Undén og Per Bech.

Læge Runa Munkner:

Skizofreni og kriminalitet

Ph.d.-afhandlingen udgår fra Psykiatrisk Center Glostrup i samarbejde med Justitsministeriets Retspsykiatriske Klinik og Forskningscenteret for Forebyggelse og Sundhed i Glostrup og omfatter to publicerede artikler samt tre manuskripter.

Kriminaliteten blandt skizofrene har været støt stigende trods stagnation i befolkningen. Ph.d.-afhandlingen belyser kriminaliteten blandt skizofrene gennem to studier.

I et registerstudie med 4.619 skizofrene danskere er de tidsmæssige sammenhænge mellem begået kriminalitet og den skizofrenes sygdom søgt belyst. Dom for kriminalitet begået før 1. kontakt til psykiatrien er associeret med ældre alder ved 1. psykiatriske kontakt. Kriminalitet begået mellem 1. psykiatriske kontakt og skizofrenidiagnosen er associeret med at alderen øges yderligere 15 mdr. Da 37% af de skizofrene mænd havde dom for kriminalitet begået før 1. psykiatriske kontakt, kan en lavere tærskel for mentalobservationer bedre den tidlige opsporing. Der blev blandt diagnosticerede skizofrene afsagt ubetinget fængselsdom i 8% og betinget dom i 8% af de sager, der omhandlede kriminalitet begået efter diagnosticeringen. Dette strider mod den danske straffelov og de europæiske fængselsregler.

I et tværsnitstudie af 477 patienter i Det Nationale Skizofreniprojekt er sammenhængen mellem psykopatologi og kriminalitet, begået før 1. psykiatriske kontakt med en psykose i det skizofrene spektrum, undersøgt. Formålet var at finde de syge med særligt behov for øget kriminalitetsforebyggende indsats. Kriminalitet var signifikant associeret med relativ lav

præmorbid intellektuel funktion, god præmorbid psykosocial funktion samt overvejende at være præget af positive symptomer (fx vrangforestillinger og hallucinationer).

Forf.s adresse: H:S Rigshospitalet, Psykiatrisk Afdeling O, Blegdamsvej 9, DK-2100 København Ø.

E-mail: runa.munkner@dadlnet.dk

Forsvaret finder sted fredag den 19. november 2004, kl. 13.00, i auditorium C, Amtssygehuset i Glostrup.

Bedømmere: Birte Glenthøj, Henrik Steen Andersen og Merete Nordentoft.

Vejledere: Søren Haastrup, Peter Kramp og Torben Jørgensen.

Læge Anette Andersen:

Epidemiological studies on alcohol use in adolescence

Denne ph.d.-afhandling er udført på Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet.

Formål: 1) At undersøge forløbet af drikkemønstre fra tidlig ungdom til senere i ungdommen, 2) at undersøge den relative betydning af risikofaktorer for storforbrug af alkohol blandt unge i et longitudinelt design, 3) at undersøge social ulighed i risikofaktorer for storforbrug af alkohol i ungdommen.

Analyserne er baseret på to epidemiologiske studier af tilfældigt udvalgte børn og unge, et longitudinelt studie, the Danish Longitudinal Health Behaviour Study (DLHBS), og et tværsnitstudie, Health Behaviour in School-Aged Children (HBSC). Kohorten i DLHBS var 15 år gamle ved baseline i 1990 og 19 år ved første followup i 1994, n=729. HBSC-studiet er en del af et internationalt studie blandt 11-, 13- og 15-årige skoleelever i et stort antal lande. Danske data fra 2002 benyttes i dette projekt, i alt 1.302 elever i niende klasse. Analyserne baseres på multivariate logistiske regressionsmodeller.

Resultater: 1) Alle former for alkoholforbrug i 15-årsalderen var prædiktive for både drikkefrekvens og storforbrug af alkohol i 19-årsalderen. 2) Faktorer fra flere vigtige arenaer: familie, venner, skole og selvopfattelse, havde indflydelse på unges alkoholforbrug, men der var kønsforskelle. 3) Prædiktorer for fuldskab varierede mellem socioøkonomiske grupper.

Alkoholdebuten for unge mennesker må udskydes, og kontinuiteten i alkoholforbrug i ungdommen brydes.

Interventioner må målrettes forskelligt til drenge og piger og til unge fra forskellige socioøkonomiske lag. Desuden må forebyggelsen inddrage flere risikofaktorer, fx inddrage samspillet mellem forældre, skole og venner.

Forf.s adresse: Afdeling for Social Medicin, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Blegdamsvej 3, DK-2200 København N.

E-mail: anette.andersen@socmed.ku.dk

Forsvaret fandt sted d. 29. oktober 2004.

Bedømmere: Morten Grønbaek, professor Jon Gunnar Mæland, Norge, og professor Lennart Köhler, Sverige.

Vejledere: Lektor Pernille Due, mag.scient.soc. Bjørn E. Holstein og mag.scient.soc. Lars Iversen.